Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII. CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), SEPTEMBER 8, 1944 ŠTEVILKA (NUMBER) 209

Zavezniki vdrli v Jugoslavijo na Jadranu

17. SEPT. SE PRIŽGO LUČI V LONDONU

Teror letečih bomb je premagan in bitka Londona je dobljena

LONDON, 7. septembra. — Po več kot petih letih, tekom katerih je bil London za vse praktične svrhe oblegano mesto, ki je šlo skozi grozo nemškega zračnega blitzkriega v jeseni 1940 in tekom zadnjih mesecev doživelo teror letečih robotov, se bodo v angleški prestolici 17. septembra zopet prižgale luči.

"Londonska bitka" je dobljena, nemški teror je premagan.

Nad 8,000 robotov izstreljenih na Anglijo

Uradno se poroča, da so Nemci tekom 80 dni izstrelili na London in južno Anglijo nad 8,000 letečih robotov. Od teh jih je bilo polnih 46 odstotkov uničenih, predno so dosegli svoj cilj. Na London jih je padlo 29 odstotkov, drugih 25 procentov pa jih je zgrešilo cilj.

Leteči roboti, ki so padli na London, so razdejali ali poškodovali več kot milijon hiš. Koliko ljudi je bilo pri tem ubitih in ranjenih, danes ni bilo poročano, toda zadnje številke, ki so bile objavljene 4. avgusta od strani premierja Churchilla, so izkazale 4,735 ubitih, od katerih jih je 4,350 odpadlo na londonsko okrožje.

Rekordna obramba

Obramba proti robotom je napravila rekord 28. avgusta, ko je bilo izstreljenih na London 101 robotov, ampak obramba jih je razstrelila 97, in na London so padli samo štirje roboti.

Bojna letala so zbila 1900 letečih robotov. Angleška vlada se je danes formalno zahvalila ameriškim letalcem, ki so pomagali v boju proti robotnemu terorju.

Kot razvidno iz uradnega poročila, je bilo v Londonu ubitih in ranjenih 92 procentov vseh oseb, ki so postale žrtve letečih bomb.

VAŽNA SEJA

Nocoj, ob 8. uri se vrši v Slovenskem društvenem domu, na Recher Ave., važna in zadnja seja Euclid Roosevelt-Lausche kampanjskega odbora pred prireditvijo Lauschetovega dneva, ki bo prirejen v nedeljo, 10. septembra. Radi važnosti se prosi, da so vsi člani odbora navzoči.

SEJA V SDD

Nocoj, ob 8. uri se v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. vrši seja odbora za pomoč slovenskim vojnim ujetnikom. Apelira se na člane odbora kot tudi vse, ki se za akcijo zanimajo, da se udeležijo.

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

Registracija!

Ne glede na to, kako vneti ste za predsednika Roosevelta in kako ste proti povrnitvi republikanske reakcije na vladno krmilo — in ne glede na to, kako radi bi videli, da župan Frank J. Lausche, naš lastni rojak, postane governer države Ohio, je treba pomniti, da 7. novembra ne boste mogli voliti niti za Roosevelta, niti za Lauscheta, ako niste registrirani.

Nasprotniki ljudskih in delavskih interesov računajo na vašo malomarnost in brezbrižnost in upajo, da bodo na volilni dan izvojevali zmago, ker na milijone volilcev ne bo šlo na volišče. Ako hočete, da ostane v Washingtonu na krmilu napredna vlada in da kongres ne pride v roke odprtim sovražnikom predsednika Roosevelta, tedaj glejte, da boste registrirani. Isto velja glede državne vlade v Ohiju, ki je že skozi zadnjih šest let vsled ljudske brezbrižnosti v rokah republikanskih burboncev z Brickerjem na čelu.

Ako niste registrirani ali ako je vaša registracija zapadla, bodisi ker ste se selili, ker se niste udeležili dveh zaporednih rednih volitev, ali radi kateregakoli drugega razloga niste upravičeni voliti, tedaj je vaša sveta dolžnost, da se pri prvi priliki registrirate.

V Clevelandu je organizirano delavstvo napelo vse sile, da poveča število ljudskih glasov pri novemberskih volitvah. Na njegov pritisk se je odprl poseben registracijski urad na Public Square v uradu "War Service Center," ki se nahaja zraven spomenika župana Tom Johnsona, oziroma nasproti poslopja Old Stone Church. Registracijske ure v tem posebnem uradu so iste kot v uradu volilnega odbora v City Hall, namreč od 8:30 zjutraj do 4:30 popoldne vsak dan v tednu razen sobote, ko je urad odprt od 8:30 zjutraj do opoldne.

Kadar greste v mesto, stopite v posebni registracijski urad na Public Square ali v urad volilnega odbora v City Hall in storite svojo dolžnost!

Poleg tega bo urad volilnega odbora odprt za registracijo do 9. zvečer tekom štirih dni v septembru in oktobru, in sicer 18. in 25. septembra ter 2. in 9. oktobra, da se bodo lahko registrirali oni državljani, ki delajo nenavadne ure.

Dne 9. oktobra pa bo poseben registracijski dan širom Cuyahoga okraja; na omenjeni dan bodo odprte vse volilne koče od 10. ure dopoldne do 2. ure popoldne in od 4. ure popoldne pa do 9. ure zvečer.

Tekom zadnjih par let je na stotine naših ljudi prišlo iz drugih krajev, drugi so se preselili, in mnogi so postali polnoletni. Nobeden izmed teh ne bo mogel 7. novembra voliti za Roosevelta in Lauscheta, ako ne bo registriran.

Registrirajte se torej takoj, in opozorite na važnost registracije tudi druge, ki tega ne čitajo!

Kazensko postopanje proti kvizlingom v Franciji se vrši strogo po zakonih

GRENOBLE, 2. septembra (O. N.A.) — Osvobojena Francija je pokazala, da bo zahtevala obračun od narodnih izdajalcev. Kaže, da bo kazen natančno odmerjena po zakonu.

Na sodniji v Grenoblu se je danes vršila prva obravnava proti vojnim zločincem in izdajalcem, prva v južnih predelih Francije. Šest članov višijske milicije je bilo obsojenih na smrt, drugi pa so dobili različne zaporne kazni.

Civilen sodnik je bil predsednik sodnega zbora, a dva častnika, ki sta bila z njim, sta dajala obravnavi značaj vojaškega sodišča. Vseskozi obravnave so obveljale določbe stare predvišijske Francije, tako, da je imel vsak obtoženec možnost, da se zagovarja.

Dva izmed najboljših advokatov sta branila obtožence, ter sta z vso silo skušala vplivati na sodišče, da krivcem prizanese radi njihove mladosti — najstarejši od njih je imel 26 let.

Jeza ljudstva, ki je v Grenoblu, prav kot drugod, razjarjeno, in zahteva najhujše kazni za vse kolaboracije, ni mogla vplivati na sodbo, kajti vse je bilo zastraženo in le malo ljudi pripuščenih, da prisostvujejo obravnavi.

DRUŠTVO CVETOČI NOBLE

V nedeljo, dne 10. septembra, ob 9. uri zjutraj se vrši redna mesečna seja društva Cvetoči Noble št. 450 S. N. P. J. Ker je seja važna, se članstvo opozarja, da se iste udeleži.

Paonia, Colo. — Viktor Koklič je bil dne 2. septembra brzojavno obveščen, da je bil njegov sin Frank D. Koklič ranjen v desno nogo od šrapnela v bitki z Japonci na otoku Tinianu.

Kratke vesti

BELGIJSKI KVIZLING ZBEŽAL V NEMČIJO

BRUSELJ, 7. septembra. — Belgijska podtalna vojska je z vdorom zavezniških sil v Belgijo prišla na plan. Sedaj vodi ostro čistilno akcijo proti kolaboratorjem z naciji. Vodja belgijskih fašistov — takozvanih Reksistov — Leon Degrelle, je baje zbežal v Nemčijo.

NACIJI POSLALI OTROKE V VOJNE TOVARNE

LONDON, 7. septembra. — Nemški propagandni minister Goebbels je danes naznanil, da je vlada odredila totalno mobilizacijo vseh delovnih moči v deželi. Za delo v vojnih tovarnah se mora javiti šolska mladina osmega razreda in v tovarne je bilo poslanih na tisoče osobja Rdečega križa.

GOVERNER BRICKER PODPISAL DVE ZAKONSKI PREDLOGI

COLUMBUS, 7. septembra. — Gov. Bricker je danes podpisal zakonski načrt za legaliziranje glasovnic članov oboroženih sil, neglede na to, če so zaznamovane s svinčnikom ali drugače. Podpisal je tudi predlogo za dajatev v znesku $8,860,000 v svrho zvišanja mizernih učiteljskih plač v ohijskih javnih šolah.

DEWEY NAPADA VLADO GLEDE DEMOBILIZACIJE

PHILADELPHIA, 7, sept. — Gov. Thomas E. Dewey, republikanski predsedniški kandidat, je imel nocoj tukaj svoj prvi kampanjski govor, v katerem je dolžil administracijo, da namerava zavlačevati demobilizacijo, ker se boji, da ne bo mogla najti dela za odpuščene vojake. Od tu se Dewey poda na kampanjsko turo po drugih velikih mestih v deželi.

Armada je objavila načrt demobilizacije

WASHINGTON, 7. septembra. — Armada je danes naznanila, kakšnih metod se bo posluževala za demobilizacijo dela svojih sil, kadar bo poražena Nemčija, toda kot razvidno, bo število mož, ki bodo odpuščeni iz armade, majhno. Poleg tega je mornarica opozorila, da ne bo delala nobenih načrtov za demobilizacijo, dokler ne bo poražena Japonska.

Neki visok armadni častnik je izjavil, da kadar se završi vojna v Evropi, se bo začelo odpuščati vojake posamezno, in sicer s stališča dolgosti aktivne službe preko morja, obenem pa da se bo upoštevalo število oseb, ki so odvisne na posameznega vojaka.

Proces bo torej počasen in kompliciran. Poudarja se, da se vojakov v skupinah ne bo odpuščalo, dokler ne bo dobljena vojna ne samo v Evropi, temveč tudi na Pacifiku.

Ljuti borbi med Amerikanci in Nemci za Ardenski gozd

Amerikanci imajo trdno v rokah dvoje mostišč ob Moselli. Armada gen. Pattona je vdrla v Metz

VRH. GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, petek, 8. sept. — Prva armada Zed. držav je danes udarila po poti, ki vodi proti Berlinu in se je priborila na postojanke, ki so samo 39 milj oddaljene od mesta Aachen na nemški meji, in je navzlic ljutemu odporu iztrgala Nemcem polovico Ardenskega gozda.

Tretja armada, kateri poveljuje gen. Patton, se je istočasno na južnem sektorju priborila v notranjost mesta Metz, ki je zadnja nemška trdnjava, ki stoji med njimi in 20 milj oddaljeno nemško mejo v Saaru. Vrgla je dvoje mostišč preko reke Moselle, toda je zgubila tretjega, kar je bil njen prvi poraz, odkar je prebila nemške linije v Normandiji.

Nemški odpor pri Sedanu zdrobljen

Toda pritisk se izvaja od strani ameriških armad na celi 130 milj dolgi fronti proti Siegfried liniji. Prva ameriška armada je zdrobila zadnji sovražni odpor pri Sedanu, kjer so Nemci leta 1940 razklali francosko vojsko na dvoje in s tem strli francoski odpor.

Ena kolona prve armade je prekoračila reko Meuse 15 milj južno od belgijskega mesta Liege in 37 milj južnozapadno od nemške meje, kjer se nahaja mesto Aachen, ki leži samo dve milji od meje.

Nemci vrgli Amerikance nazaj

Več kot 100 milj južnovzhodno, je ameriška tretja armada vdrla v veliko mesto Metz, ki se nahaja v provinci Loreni, in navzlic hudemu topniškemu ognju vrgla dvoje mostišč preko Moselle južno od mesta.

Toda v bližini kraja Pont-a-Moussom, med Metzom in Nancy, so bili Amerikanci vrženi nazaj preko reke. To se je zgodilo po ljuti bitki, v kateri so Nemci zadali Amerikancem znatne izgube.

Angleži tudi naleteli na oster odpor

Na oster nemški odpor so naleteli v Belgiji tudi Angleži, medtem ko je njihovo prodiranje v Holandski zavito v plašč tajnosti.

Angleži, Kanadčani in Poljaki na jugu so odsekali obalska mesta Boulogne in Calais in se priborili na obronke obeh mest, odkoder se jim nudi razgled preko Rokavskega preliva na bele pečine angleške obale.

SE BORI SKUPNO S TITOVIMI ČETAMI, KI SO SE ZAPADNO OD BELGRADA STRNILE Z RUSI

Berlin poroča, da je Rdeča vojska vdrla skozi Bolgarijo v Grčijo

LONDON, petek, 8. septembra. — Nemške sile na Balkanu, broječe okrog 260,000 mož, se nahajajo v zelo nevarnem in skoro brezupnem položaju, z ozirom na bliskoviti razvoj operacij od strani Rusov, zavezniških čet in čet Jugoslovanske osvobodilne vojske.

Zavezniški gl. stan v Rimu je včeraj naznanil pričetek splošne ofenzive proti Nemcem v Jugoslaviji, katere vodijo partizani maršala Tita, zavezniške pomorske in kopne sile in posebna balkanska zračna sila, ki so jo nedavno organizirali zavezniki.

SPOJITEV TITOVIH SIL S ČETAMI RDEČE VOJSKE VZHODNO OD BELGRADA NAZNANJENA

Jugoslovanski radio je že naznanil, da so se vzhodno od Belgrada spojile čete Titove vojske s četami Rdeče vojske, ki je vdrla v Jugoslavijo iz Romunije, medtem ko se iz Rima poroča, da so zavezniške kopne čete vprizorile invazijo Jugoslavije na Jadranu, kjer skupno s četami maršala Tita prodirajo v notranjost dežele, da se spojijo s četami Rdeče vojske.

Istočasno je berlinski radio snoči poročal, da so ruske čete na svojem pohodu preko Bolgarije proti Egejskemu morju dospele na turško mejo in vdrle v grški teritorij v okolici kraja Demotika.

Moskovski komunikej molči o prodrtju skozi Bolgarijo ter tudi ne omenja vdrtja v Jugoslavijo, o katerem je bilo poročano iz Rima, potem ko je Rdeča vojska zavzela Turnu Severin in prekoračila reko Donavo.

INVAZIJA JUGOSLAVIJE NA JADRANSKI OBALI SE JE ZAČELA PRED TEDNOM DNI

Gen. Sir Henry Maitland Wilson, poveljnik zavezniških sil v Sredozemlju, je včeraj naznanil, da se je invazija Jugoslavije na jadranski obali začela že pred tednom dni. V ta namen je bila organizirana posebna vojska, ki se imenuje "Jadranske kopne sile."

Poročilo dostavlja, da so vzajemno delujoče zavezniške mornariške sile zadale močne udarce propadajoči nemški paroplovbi ob dalmatinski obali, dočim je zavezniška zračna sila, s katero sodelujejo tudi Amerikanci, razbila vodilne železniške proge, ki nudijo Nemcem edino priliko za beg.

TITO POROČA O USPEHIH SKUPNIH AKCIJ Z RUSI NA VZHODU IN ZAVEZNIKI NA ZAPADU

Londonski radio poroča, da je gl. stan maršala Tita naznanil uspešno ko-ordinacijo s svojimi zavezniki — z Rusi na eni strani ter s peto in osmo zavezniško armado na drugi — in da so čete jugoslovanskih partizanov v teku zadnjih šestih dni presekale celo vrsto železniških zvez in zanesle zmedo v kretanje nemških sil v Jugoslaviji.

Kadar zavezniki prodro v notranjost Jugoslavije in si podajo roke z Rdečo vojsko, bo to prvič, da se bo izvršila strnitev zavezniških in ruskih bojnih sil. Poročilo gen. Wilsona ni odkrilo, kako globoko so zavezniške sile že prodrle v Jugoslaviji, niti niso bile objavljene podrobnosti glede kraja, kjer so se izkrcale za pohod skozi gorato Jugoslavijo. Znano tudi ni, da-li pri zavezniški invaziji Jugoslavije sodelujejo tudi Amerikanci.

POROKA

Mr. in Mrs. Frank Homar, 826 E. 140 St., naznanjata, da se bosta jutri, dne 9. septembra poročila njih hčerka Mary in Henry Blatnik, sin Mrs. Frances Blatnik, 15831 Trafalger Ave. Poroka se bo vršila ob 9. uri zjutraj v cerkvi sv. Marije na Holmes Ave. Poročna slavnost se bo vršila zvečer v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd. — Naše čestitke!

ZDRAVNIK OTVORIL URAD

Dr. P. B. Virant, optometrist, je otvoril svoj urad na 15621 Waterloo Rd., zgoraj v poslopju slovenske banke. Dr. Virant, brat Rev. Ludwiga, pokojnega Rev. Victorja in kapetana Leo B. Virant, prihaja iz obče poznane in spoštovane Virantove družine iz Lorain, Ohio, ter se je nahajal v Cincinnati, Ohio, kjer je bil v zvezi z eno največjih klinik za očesa.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) $6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) $7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) $8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BOLGARIJA SPADA V OKVIR JUŽNOSLOVANSKE FEDERACIJE

II.

Od pretekle jeseni je Moskva vse bolj pritiskala na bolgarsko vlado, da zapusti osišče, in istočasno apelirala naravnost na ljudstvo skozi najznamenitejšega sina Bolgarije, junaka leipziškega procesa, Djordja Dimitrova.

Ti apeli niso bili zastonj. Čeprav je Bolgarija polna koncentracijskih taborišč in čeprav je že na tisoče njenih najboljših sinov plačalo z življenji za svojo antifašistično delavnost, je gibanje upora proti pro-nacističnemu režimu stalno rastlo. Nešteto slučajev sabotaže in napadov na Nemce se je dnevno dogajalo po celi deželi. Vplivni pronacistični voditelji so bili pogostoma žrtve atentatov. Partizansko gibanje, ki se je pojavilo v poletju 1941, je zadnje čase doseglo velik razmah. Okrog 30,000 partizanov se bori v balkanskih planinah. Oni imajo svojo lastno radijsko postajo "Hristo Botev," ki redno apelira na bolgarsko vojsko, naj se umakne iz Jugoslavije in Grčije, da naj se pretrgajo odnošaji z Nemčijo in za sestavo demokratične vlade. Proti-vladna opozicija, zedinjena v "Otačbenom Frontu," v katerem je zastopana večina močne Zemljoradničke stranke, Delavske stranke, Republikanska oficirska zveza Damijana Volčeva, kakor tudi nekatere druge liberalne grupe. V Macedoniji se bolgarski partizani borijo roka v roki z jugoslovanskimi in grškimi partizani. V Titovi Narodno osvobodilni vojski je bolgarski oddelek, ki od dne do dne raste. Minulega januarja so bolgarske garnizije organizirale predčasni upor, katerega je Gestapo zadušil. Zavezniško bombardiranje je še bolj razžarilo uporniški duh ljudstva.

V maju je Rusija zahtevala, da se odprejo novi konzulati in da se 50,000 nemških okupacijskih trup takoj odpokliče. Nemški pritisk je bil tedaj dovolj močan, da prisili na odstop neodločno vlado Božilova in jo zamenja z vlado Ivana Bagrianova. Kriza v bolgarskih vladnih krogih postaja vse bolj ostra. Generali, ki so znani po svojih pro-nacističnih simpatijah, so se, videč, da je vojna izgubljena, obrnili proti vladi. General Lukas, bivši vojni minister, je zaprt. General Bojdev, pred kratkim še poveljnik četrte armade v Skóplju, se je pridružil proti-nemškim silam.

Nepopularnost vlade je dosegla svoj vrhunec. V svojem govoru v Plodivu, je bolgarski minister trgovine, Hristo Vasilev, nedavno priznal, da je vlada v "spopadu z vsemi sloji." Ministrstvo propagande je zaprto, pravijo, da zaradi ekonomije. Minister notranjih del, Aleksander Stanišev, je obljubil brezpogojno pomiloščenje vsem nekomunističnim partizanom in je pripravljen ustaviti represalije proti njihovim družinam. Protižidovski zakoni so olajšani.

Diplomatsko pretrganje Turčije z Nemčijo je pospešilo ta proces. Bolgarski oblastniki ne morejo več natvezati, da so izolirani od zaveznikov, ter da jim ni mogoče izgnati Nemce, ki po najnovejših poročilih sami zapuščajo Bolgarijo. Bolgarski diplomati v Ankari in Švici poizkušajo dobiti zvezo z zavezniškimi poslanci, medtem ko so bili bolgarski delegati pred kratkim pri maršalu Titu v Macedoniji, z namenom, da dosežejo sporazum. Sovjetskim zahtevam za konzulate je zadoščeno in bolgarski oblastniki se mučijo, da bi si pridobili simpatije sovjetskih diplomatov.

Popolni bankrot pro-nacistične politike je priznan po samim Bagrianovu, ko je v že omenjenem govoru kritiziral prejšnjo vlado, ker je zavlekla Bolgarijo v vojno, "ne da bi vprašala ljudstvo." Bagrianov je tudi dejal, da je v Bolgariji ekonomski kaos, da tam življenje temelji na nezakonitosti, in da bolgarski kmet, kateremu priporoča potrpljenje, nima niti srajce na sebi, in je prisiljen, da hodi bos. Bolgarski oblastniki so spoznali, da je prišla zadnja ura. Ali oni še vedno upajo, da se jim bo posrečilo obdržati svoje pozicije s kakim "a la Badoglio pobotanjem."

Medtem je potrpljenje bolgarskega naroda, ki se je boril proti Hitlerju in domačim izdajalcem bolj kot kateri satelitski narod, doseglo svoj konec. Bolgari želijo mir in demokracijo, za katero so se tako vztrajno borili. Oni želijo najpristnejše odnošaje z Rusijo, zahodnimi demokracijami, a prav posebno z novo Jugoslavijo. Dve največji narodni gibanji na Bolgarskem — levo zemljeradniško in delavsko — ki sta danes opora Otačbene fronte, sta za južnoslovansko federacijo, kakršno zagovarja Tito. V takšni federaciji bi bila Macedonija federativna enota ter bi s tem bil odstranjen vzrok največjih trenj med Bolgarijo, Srbijo in Grčijo. Če Bolgarski narod dobi popolno svobodo, da sam odloča o svoji bodočnosti, bo Bolgarska postala središče miroljubnega in demokratičnega Balkana.

UREDNIKOVA POŠTA

Jadrančani vabijo

Cleveland - Collinwood, Ohio — Počitnice so minule in zopet se bo začelo z aktivnostmi pr društvih. Tako smo tudi pr pevskemu zboru Jadran imel dva meseca počitnice in seda bomo zopet pričeli z vajami za našo prihodnjo opereto "Smuk Smuk", katero bomo priredili v februarju. Zato vabimo vse naše bivše člane Jadrana, kot tu di one, ki imajo veselje do petja, da pristopite k nam. Prva vaja se bo vršila dne 12. septembra, to je v torek, ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Prosi se starše fantov in deklet, kateri so bili pri Mladinskemu pevskemu zboru, da jim svetujete, da se nam pridružijo. Ali ni lepo ako vaša mladina zna slovensko pesem? Ako ne bomo mi spodbujali našo mladino za slovenščino, veste, da jo bodo kmalu pozabili, ker mladina se sama ne briga za to. Dandanes je z mladino popolnoma drugače kot nekoč, ko so starši imeli težave z angleško govorico in otroci so se morali učiti slovenščine, da so mogli s starši v pogovor. Danes pa se samo angleščino sliši, zato pa je tudi za mladino težko, da bi ji bila slovenščina dobro znana. Radi tega pa je dobro, da imamo še v svoji sredi kulturna društva — pevska in dramska, kjer je izborna prilika za vse, ki se želijo naučiti slovenskega jezika. Lepo je videti in slišati mladino, ki nastopi v slovenščini na odru, dobro in koristno pa je tudi če je človek vešč več kot enega jezika. Torej, še enkrat vabim mladino, da se nam pridruži. Želim tudi, da bi se bivši člani zbora Jadran tudi ponovno znajdli v našem krogu, da nas bo več.

Torej, prihodnja seja bo v soboto, 9. septembra, ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu, ker bo treba ukreniti več zadev v zvezi z opereto. Ne pozabite vaje v torek, ob 8. uri zvečer.

Odbor.

Navodila za Frank J. Lauschetov dan

Euclid, Ohio. — V nedeljo Slovenci upravičeno imenujemo Frank J. Lauschetov dan in to iz razloga, ker bo otvorjena v imenu Slovencev guvernerska kampanja na vrtu Slovenskega društvenega doma v Euclid, O. Pričakuje se več tisoč rojakov iz države Ohio, posebno veliko se jih je odločilo iz mesta Clevelanda in okolice, da ta izreden in zgodovinski dan posetijo. Da bodo lahko vsi v danih razmerah postreženi, bo preskrbel odbor mož in žena, ki so se zavzeli, da se ta dan primerno proslavi.

Zbiranje narodnih noš in vežbalnih krožkov se vrši pri Roosevelt šoli na 200 cesti ob 1:30 uri, od kjer se razvije povorka do govorniške mize društvenega doma.

Euclidska policija je obljubila, da bo vzdržavala red in skrbela za parkanje avtomobilov levo in desno od narodnega doloma.

Oni, kateri bodo prišli z poulično ali busom, naj jim služi sledeče: Vzamejo naj St. Clairski poulični voz do križališča 152 ceste ter tam prestopijo v bus, ki vozi do 185. ceste. Ko dospejo do prve rdeče luči na 185 cesti in Muskoka Ave. naj izstopijo in korakajo po tej ulici do 200 ceste in tam se bo vila povorka do društvenega doma. Kdor pa bo mogoče malo pozen, naj jo pa udari preko 200 ceste, se obrne za par sto čevljev proti jugu in prva cesta na levo je Lindbergh Ave. in ob koncu iste pa Slovenski društveni dom, kjer se vrši slavje.

Na vrtu se bo točilo pivo in postreglo se bo tudi z prigrizkom. Ker smo skoraj gotovi, da bo ta dan lepo vreme, bo v dvorani ples, v kleti pa hladilna pijača.

Prvi govornik, ki bo nastopil, bo naš Frank J. Lausche, potem sledi nekaj pevskih točk in med odmorom pa predstava odličnih gostov. Program bo kratek in zanimiv.

Ves čisti prebitek prireditve bo šel v Frank J. Lausche kampanski fond.

Prosimo bodite ob času navzoči, ker program bo točen!

Euclid Roosevelt-Lausche kampanjski odbor.

Pozor, Preserci!

Cleveland, Ohio. — V nedeljo, 10. septembra se vrši sestanek vseh, ki so doma iz Preserske župnije; vrši se v stari šoli sv. Vida na Norwood Rd. in sicer ob 10 uri dopoldne. Na ta važni sestanek se vabi vse Preserce iz Clevelanda, Barbertona in Loraina.

Gre se za pomoč našim tam v starem kraju. Več nekdanjih faranov, ki so spadali pod farni zvon sv. Vida v Preserju, je izrazilo željo, da bi se kaj dejansko storilo za to našo nekdanjo faro. Radi tega se sklicuje ta sestanek, da se pogovorimo in če potreba tudi v ta namen organiziramo. Pridite kar mogoče polnoštevilno.

Jože Grdina, sklicatelj.

V soboto bo veselo v Društvenem domu

Euclid, Ohio. — Članice podružnice št. 14 S. Ž. Z. v Nottinghamu so imele sejo dne 1. avgusta, ki pa je bila prav slabo obiskana. Prav žal mi je, da se tako malo zanimate. Potem časopisa sem vas prosila in pojasnila, da bo seja zelo važnega pomena, a na moje razočaranje se je seje udeležilo 7 članic in 4 odbornice. Žalostno! Za ukrepati je bilo radi kartne zabave, katero priredimo v soboto, 9. septembra v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Zakladniški tajnik pozdravlja konferenco

Zakladniški tajnik Henry Morgenthau ml. je nastopil v govoru pred Bretton Woods Monetary konferenco, ki se je pred časom vršila v svrho razmotrivanja o premenitvi industrije iz vojne produkcije na izdelovanje produktov za civilno uporabo. Razpravljalo se je tudi glede načina kako privabiti mednarodne investicije, ter o drugih finančnih problemih, ki bodo brezdvomno nastali v povojni dobi.

Zabavo priredimo v korist naših sinov, ki služijo Strica Sama, in se borijo ter prelivajo svojo kri za nas. In kaj bodo dobili za to? Nič dobrega! Mnogi izmed njih bodo pohabljeni za celo življenje. Kaj pa mi tukaj, ki imamo vsega dovolj, najsibo jedi, razvedrila in veselja?! Nič nam ne manjka! In kaj pa oni revčki tam preko oceana? Nikdar ne polože svoje trudne glave k počitku brez strahu. V pismih nas tolažijo, da se imajo dobro, samo da nam lajšajo srce. Kaj pa mi? Pišemo jim in jim pošljemo kar je v naši moči, da jih razveselimo. Pa to ni dovolj. Oni bodo gledali na naše delo, ko bodo enkrat prišli domov onemogli in pohabljeni. Tistim bo treba pomagati in pokazati jim, da se nismo samo zabavali in dobro imeli, ko so oni za nas kri prelivali.

Matere, kje ste bile? — zdaj govorim o vašemu sinu kakor o mojemu. Samo to vas vprašam, koliko bi vsaka dala, da bi se sin povrnil zdrav domov. A nobeden izmed nas ne ve za odgovor. Le takrat bomo presenečeni, ko se vrnejo domov. Katera izmed nas bo zaostala, namesto da bi se zavzela in delala za korist tega fonda.

Kaj pa očetje? Veste kaj, matere? Brez njih bi se me bolj malo postavljale z našimi sinovi. Zatorej vas prosim, pripeljite tudi vaše možičke s seboj, da bodo tudi oni po svojem pripomogli do boljšega uspeha. Pa tudi mladino nagovorite, da se udeleži plesa, ki se prične ob 10. uri. Igrali bodo tudi izvrstni fantje, vrtelo se bo tako, da se dolgo pozabilo ne bo. Dobrodošli ste vsi oni, kateri bi radi kaj pripomogli v ta dober namen.

Frances Klein, tajnica.

Lovci priredijo piknik

Cleveland, Ohio. — Da ne bo kdo mislil, da se lovci zanimamo samo za zajce in lisice, vam povem, da temu ni tako. Na zadnji seji St. Clair Rifle and Hunting kluba smo imeli prošnjo od Progresivnih Slovenk za prostovoljne prispevke za nakup ambulance, katera bo poslana Osvobodilni vojski v stari domovini. Prispevali smo petindvajset copakov, kot bi rekel večni popotnik. Nato smo pa še sklenili, da priredimo na 10. septembra piknik, katerega čisti preostanek bo šel SANSu in JPO,SS. Piknik se vrši na klubovi farmi v Painesville, Ohio, kjer imamo veliko dvorano in točilnico. Piknik se vrši neglede na to kakšno bo vreme. V slučaju dežja bomo kar lepo pod streho in krompir bomo pekli.

Vsa znamenja kažejo, da se bo nacijska Nemčija v prav kratkem času sesula pod udarci zavezniških armad. Ruska armade v Rumuniji se bliža jugoslovanski meji (zdaj so že v Jugoslaviji. — opomba ured.), kjer se bo združila s Titovo armado. Upanje je, da bo našim bratom in sestram skoraj zasijalo solnce prave svobode. Ali pomislimo kakšen bo položaj teh ljudi, bodisi tistih, ki se borijo v Osvobodilni vojski, bodisi tistih, ki se nahajajo po raznih taboriščih in na prisilnem delu v Nemčiji in Italiji, ki bodo lačni, raztrgani in bolehni prihajali domov. Mnogi izmed njih bodo duševno in fizično uničeni. In kaj bodo našli doma? Kjer jim je preje stala rodna hiša, bo sedaj kup razvalin. In kam naj se ti siromaki obrnejo za pomoč, ako ne do nas ameriških Slovencev?

Bratje in sestre, naša bratska dolžnost je, da jim v tej skrajni sili priskočimo na pomoč in jim vsaj nekoliko olajšamo njihovo bedo in trpljenje. Člani pri našemu klubu se zavedamo tega in zato prirejamo ta piknik. Vas pa vabimo, da nas posetite, ker se vam bo nudilo par ur dobre zabave v prosti naravi, in s tem pomorete svojim bratom in sestram v domovini. Verjemite, da oni tam vam bodo za vsak dar iz srca hvaležni.

Kažipot na piknik: Vozite po cesti 84 do Painesville, tam krenite na desno na cesto 44 in vozite eno miljo, ko boste videli klubovo znamenje na levi strani ceste.

Na svidenje 10. septembra na lovski farmi!

A. Bozich.

Pevski zbor "Jadran"

Cleveland, Ohio. — Naznanjam, da se bo vršila seja pevskega zbora Jadran v soboto, dne 9. septembra ob 8. uri zvečer, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Ob tej priliki hočem izpregovoriti nekaj besed v prid zbora, ki je tekom svojega dolgoletnega obstoja podal že veliko koncertov in krasnih operet. Jaz in vsi Jadranovi aktivni pevci in pevke želimo, da bi zbor zopet oživel in pričel z vajami. V programu imamo krasno spevoigro, ki jo nameravamo prirediti enkrat v februarju 1945.

Nove pevce in pevke prijazno vabimo, da se nam pridružijo, kot tudi priporočamo vsem starim Jadranovim pevcem, da se nam zopet pridružijo. Vabimo vas iz St. Clairja, Euclida in celega Clevelanda, posebno pa vas, ki živite v okolici delavskega doma.

Kdaj se bodo vaje pričele, bodo člani v soboto odločili na seji. Zato je dolžnost vseh pevcev, da ste navzoči, da se bo izbralo dan za vaje, ki bo najbolj prikladen za večino.

Po seji se bo vršila domača zabava za člane in prijatelje, pa tudi zavrteli se bomo po "staroslovensko". Na svidenje!

Leo Wolf, predsednik.

Lovci priredijo piknik v prid SANSa in JPO,SS

Cleveland, Ohio. — St. Clair Rifle and Hunting Club priredi piknik v nedeljo, dne 10. septembra na svoji farmi, in sicer z namenom, da se bo ojačal sklad JPO, SS, in SANSa.

Cenjene rojake in rojakinje se prijazno prosi in vabi, da v velikem številu poseti ta piknik. Razvedrila in zabave bo dovolj za vse. Za lačne se bo pravilo "roast beef" in okusno prekajeno šunko, za žejne pa seveda najboljša pijača na razpolago.

Kažipot: Vzemite Route 84 do Route 44 Painesville, nato vozite po Route 44 na desno eno in pol milje, ko boste videli napis kluba.

Na svidenje v nedeljo pri lovcih St. Clair Rifle and Hunting kluba!

Odbor.

Rojstvo Slov. društvenega doma

(Nadaljevanje)

DRUGI PRIZOR

Soba pri sosedu, Jaketu (ko se zastor dvigne, sedita Urška in Nežka pri mizi in pijeta vino. Obe ste že veseli).

NEŽKA: No, Urška; le pij ga saj ga imam še dva polna soda. To je vinček kot cekinček, kar sam gre po grlu. In kaj pogreje. Pa prigrizni, to je domača šunka. Potem bova pa zapele. Čakaj, da kaj novega skupaj spravim . . . Ah, jo že imam.

Za Nežko bode vince,
Za Jaka korobač.
Za Urško pa potice,
za Miha pa plankač.
Živijo štrajk! Živijo Urška! Živijo Nežka! (pijeta)

URŠKA: Radovedna sem kaj dedca ribata pod. Ha, ha, ha. Kako sta se kislo držala, ko sem jim dala v roko mapo in krtačo.

NEŽKA: Mogoče sta pa tudi nadva zaštrajkala?

URŠKA: Ne verjamem; sta pa več bojazljiva.

NEŽKA: Zakaj nisva midve ga že preje storile? Dedce treba imeti na uzdi, če zbezljajo kot junček na gmajni. Od danes naprej bomo ženske hlače nosile, moški naj pa kikljo.

URŠKA: Aha, sedaj si se spomnila na tisto Prešernovo:

Jaz pa hlače bom nosila
gospodar bom čez mošnjo
In vabila na kosilo,
kogar meni bo ljubo.

NEŽKA: Tako je. Prešeren je bil pameten mož, zato se ni nikoli oženil.

URŠKA: Nekaj mi je v glavo padlo. Me ženske se moramo organizirati. Skličimo sejo, kjer bomo napravile načrt kako bomo dedcam rep skrajšale. Povedati jim moramo, da nismo vstvarjene same za delo in za otroke roditi, ampak tudi za kaj boljšega. Kaj se otrok tiče pa tako ni slabo bička z njim. Če imaš dekle, se pomožijo, fante pa k vojakom vzamejo, da jih pobijejo. Kadar se kakšnemu trotu ljubi, pa napove vojno. Nič bolje bo, da ženske zavladajo svet, moški ga itak ne znajo.

NEŽKA: Pametno govoriš, Urška. Ampak če bomo imele

(Nadaljevanje na 3. strani)

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Toda ko sta Fusi in Bjorn orala svoje zemljišče, si je ogenj utiral pot preko polja k farmi Joela Brunda, ki je bil z ženo Doro odšel na veselico.

II

V Lattsko šolo je prinesel novico o požaru mešanec, ki je stanoval severno od Lattskega barja. V šoli je nastala hipoma splošna zmešnjava. Martin je poiskal Elo in Karlija ter ju naglo spravil na voz. Zdaj je bilo vsem jasno, čemu ni bilo Linde na veselico.

Vsi so že odšli iz šole, le Joel Brund je stal sam samcat zunaj. Čakal je svoje žene. Videl je, da avta Cliffa Lyndahla še ni pri šoli. Toda vkljub temu je čakal. Vedel je, da Dora pride.

Celo uro je čakal v temi in na zadnje je le dospela z avtom Cliffa Lyndahla. To je bil edini avto v Oelandu. Čemerno je skočila s sedeža poleg Cliffa in se spravila na voz, na katerem jo je čakal Joel. Nato sta se brez besede odpeljala, a Cliff je oddrdral v drugo smer.

Svitalo se je že in nebo na vzhodu je bilo zastrto s sivo svetlobo, ko sta dospela z vozom do kraja, kjer je stala njuna hiša. Majhno poslopje je bilo zdaj le še podolgovat kup zogljenele, kadeče se podrtije. Stranska poslopja so bila ena sama črna razvalina. Pričelo je deževati.

Dora Brund je zmajevala z ramami. "Hm!" se je posmehljivo obregnila obenj. "Mislim, da bi bilo nespametno ostati tukaj. Saj mi ne moreš dati niti strehe, da bi na suhem spala."

"Nemara bi ti jo lahko dal Cliff Lyndahl, eh?" je dejal mirno.

Zmigala je z ramami.

"Da, pa še kaj drugega," se je odrezala.

"Ej, ti pa veš, ti?"

"Stavila bi, da vem! A kaj mi je mar, če zvedo tudi drugi, kar vem sama. Od danes bodo vedeli vsi," je odvrnila meni nič tebi nič. Pogledala ga je postrani z zaničljivim nasmehom. Veselilo jo je, da mož čuti njeno premoč, čeprav se bosta kmalu ločila. Cliff Lyndahl ji je zatrjeval, kaj bo vse storil zanjo . . .

Joel Brund se je zamajal nad ženo in iztegnil proti njej mogočne roke z velikimi zakrivljenimi prsti.

(Dalje prihodnjič)

Rojstvo Slov. društvenega doma

(Nadaljevanje z 2. strani)

seje, bomo tudi me blato nosile v hišo.

URŠKA: Glej jo neumnico. Ali ne veš, da ga bodo moški čistili. Pa ne samo to; jaz bom mojega primorala, da mi bo še posodo pomival. Pomisli, da štrajkamo! Pij na našo zmago. Živijo hlače! (trkanje na vrata).

NEŽKA: Kdo pa sedaj pride? Notri, kdor je zunaj!

(Miha in Jaka vstopita).

JAKA: (začuden) No, ta je pa lepa. Torej štrajkate pri vinu in šunki?

NEŽKA: Kaj vaju to briga? Ali sta že gotova z ribanjem poda?

JAKA: Ne, in tudi ne bova. To je vajino delo.

OBE: (začudeno) Kaaaj?

MIHA: Sklenila sva nekaj, kar bo za vse prav. Pričeli bomo agitacijo za društveni dom in potem bo pomival dvorano oskrbnik, ki bo plačan zato.

NEŽKA: Hm, to pa ni slaba misel. Torej vendar nista tako neumna kot izgledata. (Urški) No, sedaj vidiš, da se izplača štrajkati.

URŠKA: Kedaj bodete pa prišli zidati?

MIHA: To je pa odvisno od euclidskih rojakov. Treba bo iti od hiše do hiše in prodajati delnice. Pri tem bodete morale tudi ženske pomagati.

NEŽKA: O, za napredno stvar se bomo že potrudile, samo da poda ne bo treba več pomivati. Ali ne, Urška?

URŠKA: Seveda. In tudi štrajkati nam ne bo več treba.

NEŽKA: No, pa pijta in jejta, ker vama je taka dobra misel padla v butico. Čakaj, grem še po vino. (trkanje na vrata) Noter!

JANEZ: Pozdravljeni! Oho, vam se pa ne godi slabo. Ali obhajate kakšno družinsko slavje?

NEŽKA: Oh, kaj še, sosed Janez. To je druga zadeva. (proti Mihi in Jakatu) Pa vidva govorita, ki sta to reč skuhala.

MIHA: Stvar je namreč ta: ženske sta se spuntale in nočeta več poda ribat po naših sejah. In midva sva pa sklenila, da bomo vsled tega pričeli z agitacijo, da postavimo v naši naselbini primerno dvorano z odrom za naše seje in kulturne priredbe. No, in sedaj pa pijemo za srečno izvršitev tega načrta.

JANEZ: To je pa res pametna ideja. In kot nalašč sem prav zaradi tega sem prišel. Zvedel sem namreč, da John Krakar prodaja tisto cerkev, in da bi se prav poceni dobila. Če bi jo nekoliko popravili, pa bi odgovarjala za naše društvene seje in veselice. Ni veliko, ampak za naše skromne razmere bi za enkrat zadostovalo. Pozneje pa lahko stavbo povečamo ali novo zgradimo. In kar je glavno; naše ženske bi se potem več ne jezile in štrajkale zaradi blata.

JAKA: Živijo, Janez! Vse gre kot po maslu. Jaz pravim kar kupimo jo, da nas kdo ne prehiti. Pa stisni enega, saj nima kosti! (mu poda vino)

MIHA: Hm, govori se lahko, ampak vprašanje je, kje bomo denar dobili kar tako na hitro.

JAKA: Ej, bo že kako, kaj bi si s tem glavo belil! (trkanje na vrata) Prosto!

CHARLES: (stopi) Zdravo, fantje!

JAKA: Helo, Čarli Masokato! Kaj pa tebe vrag nosi tod okoli?

CHARLI: Vražji Slovenci! Pa se fino zabavate. Da pridemo k stvari. Hrvatje so me poslali, da bi skupno z vami kupili cerkev od Krakerja, kjer bi lahko obdržavali naše seje in veselice. Naše ženske se jezijo, da jim na sejah vse pode zamažemo, zato smo prišli do zaključka, da je treba nekaj ukreniti.

MIHA: Ha, ha, ha. Z vami se godi popolnoma tako kot z nami. Naše babnice so že vsled tega zaštrajkale. No, navsezadnje, kdo bi jim zameril, da so uprizorile hišno revolucijo. Ali ni res, Urška in Nežka?

CHARLI: Toraj, dajmo se pogovoriti glede cerkve, da nas kdo drugi ne prehiti. Jaz stopim po Krakerja in Recharja in jih sem pripeljem. (pogleda skozi okno). Oho, saj že sama prihajata in koliko je še drugih z njima. Najbrž jima je kdo povedal o naših namerah. (trkanje na vrata). Le notri, da nas bo več!

(Kraker, Rechar in pevci zbora "Slovan" vstopijo).

KRAKER: Dober dan! Kakor sem slišal, bi radi kupili tisto cerkev za društvene seje? Povem vam, če jo kupite, vam ne bo žal, kajti tega denarja je vredna med brati.

MIHA: Koliko pa zahtevate zanjo?

KRAKER: $2,500 (dvatisočpetsto dolarjev.)

VSI: Velja!

CHARLI: Torej ste zadovoljni? Kdor je za nakup naj dvigne roko kvišku! (vsi dvignejo roke). Vsi! Kupčija je torej sklenjena in vse drugo se pa zmenimo jutri na skupni seji. Kajneda, Mr. Kraker?

KRAKER: Seveda, saj smo možje. Želim vam toraj vso srečo pri vašem kulturnem delu in upam, da bo čez 25 let Društveni dom že razširjen in tudi plačan.

VSI: Tako je! Naprej za društveni dom!

MIHA: Možje in žene! Začetek je storjen, ampak glavno delo šele pride. Sedaj bo treba na kljuke pritiskat in agitirat, da se dobi potrebni denar. Pojdimo vsi na delo in povejmo narodu v kakšnih potežkočah se nahajajo naša društva. Povejte jim, da ta dom ne bo samo pivnica, ampak tudi kulturno središče, kjer bomo gojili dramo in petje. Če bomo ljudem pravilno raztolmačili pomen tega doma, tedaj se bodo radi odzvali našemu klicu. Apeliram na vas, da agitirate za naš dom pri vsaki priliki, kajti uspešni bomo le tedaj, če zastavimo vse svoje sile v prid temu domu. Zrno do zrna pogača; kamen do kamna palača!

VSI: (ploskajo in kričijo) Živijo, Miha. Živijo, Društveni dom.

URŠKA: Cenjeni zastopniki društev: Dolžnost me veže, da vam tudi jaz v imenu žensk čestitam pri nakupu tega doma. Me ženske imamo še poseben vzrok, da smo vesele, ker ne bo treba več poda umivat za vami in tudi vino se ne bo tako hitro posušilo v sodih. Pri nas je vsled tega že nastala hišna revolucija in le malo je manjkalo, da nismo ženske res hlače oblekle, vam pa kiklje dale. Ampak sedaj bo spet vse dobro; to se pravi, da ne bodete zmerom čepeli v domu pri bari. Jaz vam v imenu žensk obljubim vso pomoč pri agitaciji in pri vaših priredbah. Na tisti nesporazum glede ribanja poda in hlač pa kar lepo pozabimo. Naj živi Društveni dom v Euclidu!

VSI: To je pametna beseda! Živela Urška! Živijo ženske!

JAKA: No, ker smo tako dobro kupčijo napravili se pa spodobi, da enega pijemo. Ženske, natočite možakom vina, saj sedaj več ne štrajkate. In potem pa eno zapojmo, da bomo pomnili kedaj smo pričeli akcijo za Jugoslovanski društveni dom. Torej: Na zdravje!

VSI: Na zdravje! (pijejo nato pa zapojejo v družbi pevcev "Slovana" primerno pesem).

Konec.

Zastor pade.

Leathernecks Return to Guam

Official U.S. Signal Corps Photo

GUAM — Once again U.S. Marines walk the streets of Guam — this time not to fight for the Americans have completely taken over the island. This street scene of Agana, clearly shows the effect of pre-invasion sea and air bombardments combined with artillery barrages on the city's structures.

All They're Fit for Is Hanging

American soldiers examine pictures of high ranking Nazis discovered in a French hotel, formerly occupied by German officers. In nearly all former German officers' quarters captured by the Allies, large collections of photographs were found. In removing their personal effects they made no attempt to save photographs of Nazi leaders.

World's Largest Battlefield

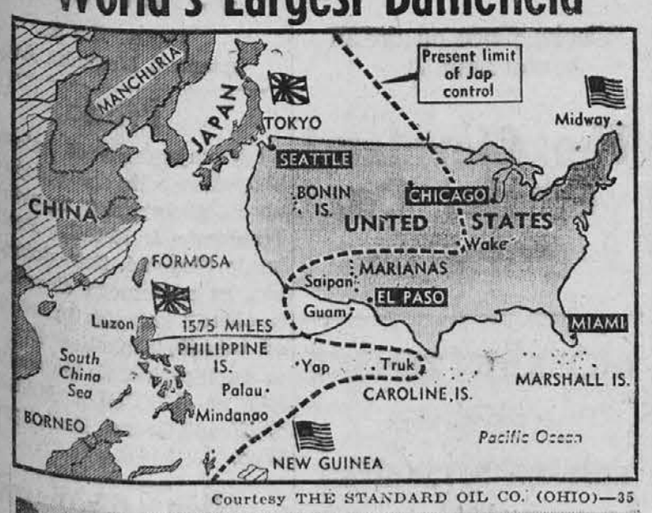

Courtesy THE STANDARD OIL CO. (OHIO)—35

While the war in Europe roars to a climax, it is well to keep an eye on the world's largest battleground—the Pacific Ocean—where our Nipponese foe will soon be confronted with the same disastrous fate the Germans met. When the 3,022,387 square-mile area of the United States is set down in the Pacific, as on the map above, it spotlights the tremendous size of that war theater. From the Marshalls, where our trans-Pacific drive got under way, to Tokyo is roughly the distance from Miami to Seattle. With the acquisition of more naval base isles, like Guam and Saipan, precious 100-octane gas for Japan-blasting B-29 Superfortresses can be delivered by tanker in tremendous bulk loads. Previously much gas had to be shipped in small drums, thrown overboard and left to drift ashore, as in photo below.

Formalna otvoritev

Našim cenjenim prijateljem in gostom naznanjamo, da smo v svojih lastnih prostorih preuredili nanovo za

restavracijo poleg gostilne

Formalna otvoritev prenovljenih prostorov bo

V SOBOTO, 9. SEPT.

Za to priliko bomo imeli posebno zabavo. Serviralo se bo okusno večerjo in najboljšo pijačo, ter igrala bo fina godba v zabavo posetnikov. Torej se priporočamo za obilen obisk!

Mrs. Žužek in Sin

7510-12 St. Clair Ave.

IZNEBITE SE SKRBI SEDAJ!
Pristne MONCRIEF dele za popravila
SE SEDAJ DOBI
Pokličite vašega MONCRIEF prodajalca
The Henry Furnace Co. Medina, Ohio

ZAVESE Tu si lahko izberete kakoršnekoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravljalnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje.
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

KO ZAŽELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic
GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepčili

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 8866
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj

GAY INN
J. Marn in J. Simčič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek.—Za prijetno družbo obiščite nas.

POZOR,
HIŠNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopjih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

Charles & Olga Slapnik
CVETLIČARNA
Vsakovrstne cvetlice, sveže in v lončkih, ter venci in šopki za vse namene.
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

GASOLIN

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE
905 East 185th St.
Official OPA Tire Inspection
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

Joseph Mohar & Co.
6721 ST. CLAIR AVE.
HE. 5138
Plumbing, Heating & Electric Sewer Cleaning
Vršimo vsakovrstna plumberska dela
Dom: 8912 Parmalee Ave., MU. 3770

JANSA'S CAFE
1297 E. 55 St.
Serviramo najboljše pivo, vino in žganje ter okusen pregrizek. Odprto do 1. ure zjutraj. Se priporočamo za obisk.

Ann Curtis Wins 400-Meter Event

KANSAS CITY, MO.—Ann Curtis of San Francisco won the 400-meter free style swim meet at the National AAU meet. Pictured here is L. P. Cookingham, City Manager, presenting medals to contestants in the meet. Left to right: Ann Curtis, winner of the event and leading scorer in the meet. Second place went to Joan Fogle, Indianapolis, reaching for medal. Third place went to Florence Schmidt, of New York.

ZNAMENJE ŠTIRIH

LONDONSKA POVEST

ANGLEŠKI SPISAL A. CONAN DOYLE

S pisateljevim dovoljenjem poslovenil D. B.t-n.

PRVO POGLAVJE

Kako Šerlok Holmes opazuje in sklepa

Šerlok Holmes je segel po steklenici na zapečku in izvlekel drobno, podkožno brizgalnico, ki jo je imel v ličnem usnju. S svojimi dolgimi, belimi prsti, ki so se mu že tresli, je pritrdil ko šivanko tenko cevko ter nekoliko zavihal levi rokav. Nekaj časa so počivale njegove oči zamišljeno na brezštevilnih brazgotinah in pikah, ki si jih je bil naredil z vednim vzbrizgavanjem čez in čez za pestjo in okrog žilave lehti. Naposled je vbodel iglasto cevko v kožo, pritisnil na brizgalko in se zgrudil z vzdihom vidnega zadovoljstva v svoj žametasti naslanjač.

Več mesecev sem bil po trikrat priča temu početjanju, toda nisem se mogel sprijazniti s tem silovitim ravnanjem. Ravno nasprotno; dan za dnevom je rastla moja nevolja ob tem pogledu in ponoči se mi je vzbujala vest ter mi očitala nemožatost, ker si nisem upal nastopiti proti temu vbrizgavanju. Kadarkoli sem se namenil povedati mu, kar mi je težilo dušo, vselej se mi je zdelo, da ta moj tovariš s svojim hladnim, brezbrižnim izrazom nikakor ni človek, ki bi se mu smela le količkaj omejevati svoboda, da dela, kar hoče. Njegove velike zmožnosti, njegova samozavest, mnogi slučaji, ki sem imel v njih priliko opazovati njegovo izredno nadarjenost — vse to me je napolnjevalo z neko boječnostjo in nezaupnostjo pred njim.

Toda tisto popoldne sem čutil naenkrat, da se ne morem dalje premagovati, mogoče, da mi je močno vino, ki sem ga zaužil pri kosilu, stopilo v glavo, morebiti me je pa tudi njegovo nespametno obnašanje prav posebno razsrdilo.

"Kaj je pa danes na vrsti", sem vprašal, "morfij ali kokain?"

Počasi je dvignil oči od debele knjige, ki je bila odprta na mizi.

"Kokain" je rekel, "sedemodstotna raztopina. Želite li poskusiti, gospod doktor Watson?"

"Nikakor ne", sem odgovoril precej rezko. "Nisem še prebolel posledic afganske vojske in moje zdravje je še prerahlo, da bi si smel dovoliti tako silovitost."

Smehljal se je moji razburjenosti. "Morebiti imate prav, gospod doktor. Na kri, kakor menim, vbrizgavanje ne vpliva baš najbolje; toda na duha se mi pa zdi, da deluje tako oživljajoče in ga tako bistri, da vsa druga škoda na zdravju ne pride v poštev."

"Toda pomislite vendar", sem ga opominjal resno, "izračunite stroške! Naj se tudi oživlja in vzbuja delavnost uma, je to vendar protinaravno, škodljivo početje, ki povzroča hitreje pretakanje krvi in menjavanje snovi in lahko bo zadnja posledica popolna slabost. Saj tudi sami veste, kako puščoba se vas vselej poloti nekaj časa po vbrizgavanju. V resnici, ta igra je za vas predraga. Zaradi trenotnega zadovoljstva stavite v nevarnost velike zmožnosti, ki ste ž njimi obdarjeni. Pomislite, da vam ne pravim tega le kot dobrohotež znanec, ampak tudi kot zdravnik, ker se čutim v tem oziru nekako odgovornega za vaše zdravje. Prevdarite dobro!"

Ni se mi zdel razžaljen. Uprl se je z obema komolcema ob ročice naslanjača ter strnil konce prstov skupaj, kakor tak, ki hoče govoriti.

"Moj duh", je rekel, "ne prenese počitka. Dajte mi kak problem, kako delo, da vam razvozlam najbolj skrivnostno pisavo, da vam razmotam najbolj zamotan dogodek, — pa bom kakor riba v vodi in bom lahko pogrešal vsako umetno razburjevanje. Toda dan za dnevom enako, enolično, ne, tega pa ne prenesem; jaz potrebujem duševnega razburjenja. To je tisti vzrok, zakaj sem si izvolil, ali bolje rečeno, ustvaril svoj posebni poklic; kajti jaz sem edini svoje vrste na vsem svetu."

"Edini nenastavljeni tajni policist?"

"Edini nenastavljeni svetovalec tajnih policistov", mi je odvrnil. "Jaz sem zadnja in najvišja inštanca tajnega policijstva. Če si Iregson, ali Lestrade, ali Atelnej Jones ne vedo več pomagati, — kar je, mimogrede rečeno, skoro zmeraj — tedaj predlože zadevo meni. Jaz pretehtam dogodek kot izkušenec in odgovorim kot strokovnjak. Mojega imena ne priobči noben časopis, ne zahtevam nobenega pripoznanja. Delo samo na sebi in pa tisto veselje, da morem porabiti svoje duševne zmožnosti, to je moje največje plačilo. No, sicer pa tudi nisem popolnoma nepoznan; moje majhne spise prestavljajo sedaj še celo v tuje jezike."

"Vaše spise?" —

"O, ali dozdaj niste vedeli tega?" je vzkliknil smeje se. "V njih obravnavam sama vprašanja iz naravoslovja. — Tu imate spis, kako se razlikuje pepel raznih smodk in vrst tobaka. Tu naštevam sto štirideset vrst: Navadni tobak, smodke in smodčice, katerih pepel se da razločevati, kot izprevidite iz priloženih barvanih slik. Pri sodniji je to večkrat največje važnosti. Če se n. pr. more z gotovostjo reči, da je izvršil umor mož, ki je pušil indijski tobak, tedaj se s tem preiskovanje izdatno olajša. Vajeno oko razločuje črni pepel trihinopoljske smodke od belih vlaken 'ptičjega očesa' tako lahko, kakor željnato glavo od krompirja."

"Vi imate izreden talent za malenkosti", sem opomnil jaz.

(Dalje prihodnjič)

Mali oglasi

Proda se farma

8 akrov obsegajoča farma, 3½ akra vinske trte, ostalo je sadno drevje. Hiša je moderno urejena kot v mestu, t. j. voda, elektrika, kopalnica, itd.; ima 6 sob, fornez, omreženo verando; hlev, svinjak, kokošnjak in vse farmarsko orodje je moderno in novo. Proda se jako poceni, in šele ko boste ogledali to lepo urejeno farmo, boste navdušeni kupec. Vzrok prodaje je, ker se na njej nahajata samo zakonca, ki sta že v letih. Nahaja se v Geneva, O. Za informacije se zglasite na 16122 Huntmere Ave. ali pa pokličite KEnmore 5800. Prodaja lastnik sam.

Hiša za eno družino

6 sob, skoro nov fornez, kombinacijska okna, garaža. Dober nakup. Pokličite IVanhoe 1274.

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Prijatel's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

Avtna zavarovalnina
za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo $20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na
MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

Dajte vaš fornez sčistit sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"

$4 do $6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

Stanovanje v najem

6 sob, fornez, garaža. Vpraša se na 16016 Saranac Rd., po 6. uri zvečer.

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SCHADE AVE.
POKLIČITE:
ENdicott 0718

Mali oglasi

V slovenski naselbini

v Collinwoodu imam naprodaj sledeče hiše:

ZA ENO DRUŽINO:
6 sob, fornez, garaža $5,000
6 sob, garaža za 2 avta 6,000
7 sob, blizu bulevarda 7,500
Hiša iz opeke, bungalow, blizu E. 185. ceste 8,500

ZA DVE DRUŽINI:
8 sob, velik lot $6,300
10 sob, garaža za 2 avta 6,400
8 sob, blizu Holmes Ave. 8,000
13 sob, za 3 družine 9,300

Matt Petrovich
595 EAST 140 ST
KE. 2641 ali GL. 0422

V najem

se odda 4 sobe s kopalnico in garažo. Vpraša se na 1011 E. 64 St.

50 YEARS of Banking Usefulness
SAVINGS • CHECKING
LOANS • TRUSTS
ALL BANKING SERVICES
46 NEIGHBORHOOD OFFICES FOUNDED 1894 EVERY BANKING SERVICE
The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug
Lodi Mandel
PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Chet's Market
12821½ St. Clair Ave.
ima polno zalogo vsakovrstnega svežega sadja in zelenjave. Grocerijske potrebščine in meso za sandviče.

A. MALNAR
CEMENT WORK
1001 E. 74 St. ENd. 4371

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA OSKRBNICE
za poslopja v downtownu
Polni čas šest večerov v tednu
od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Najboljša plača od ure v mestu — Stalno delo
Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah
The Ohio Bell Telephone Co.

Napravimo zmago sigurno!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške
PACKERJE IN NAKLADALCE
Shear operatorje in pomočnike, punch press operatorje in pomočnike, line inspektorje,
METAL STAMPING INSPEKTORJE
Geometric Stamping Co.
VOJNA TOVARNA
1111 E. 200 ST.
IV. 3800

Licenciran kurjač

3. do 11. zv. — 7 dni
pozneje 6 dni v tednu
90c na uro

Boiler, ki se ga ročno naklada

Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.

Podjeten moški

ki se zanima za trgovino, dobi izredno priliko v trgovini s pohištvom, kjer bi prevzel vodstvo. Trgovina je na trdni podlagi, ustanovljena pred leti. Izkušnja ni potrebna, le da ima dobro voljo in zanimanje za trgovino. Dobra plača in lepa povojna bodočnost. Kogar zanima, naj pusti svoje ime in naslov v uradu tega lista.

Madame Stoner

Nadarjena bralka misli in svetovalka
1875 E. 75th St.

Posvetujte se z menoj o vaših življenjskih zadevah. Če ste v kakšni zadregi, obrnite se na osebo, ki vam lahko pomaga.

Odprto dnevno od 11. zj. do 8. zv.

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 5 sob vsako stanovanje, zaprt porč, garaža, kokošnjak. Vse v najboljšem stanju. Cena $8,600. Nahaja se na 978 E. 239 St. Za nadaljna pojasnila vprašajte na 23911 Lakeland Blvd., suite 1.

Lota je 50 čevljev spredaj, 65 čevljev zadaj, ter 135 čevljev na eni in 137 čevljev na drugi strani.

Išče se

hišno za splošna hišna opravila in pranje. Ako želi lahko kuha. Želi se, da tu ostane preko noči. Majhna družina, dobra plača. Pokličite YEllowstone 1254.

Hiša naprodaj

E. 68 St., blizu St. Clair Ave. 6 sob, spodaj, 4 sobe zgoraj. $100 mesečnih dohodkov. Proda se po zmerni ceni. Za podrobnosti pokličite po telefonu: EN. 7789.

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopjih in domovih. Brezplačni proračun.
Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

IŠČE SE
OSKRBNIKA
ZA RESTAVRACIJO
in
ŽENSKO
za pomagati v kuhinji samo ob petkih zvečer.
Vpraša se pri
Kuncic-Perrotti Cafe
390 E. 156 St.

Strojni operatorji
Punch Press operatorji
Drillpress operatorji
Broch operatorji
Short Cut Lathe operatorji
Znotranji in zunanji brusači
Milling Machine operatorji
Dip Tank barvarji
Oskrbniki fornezov
Težaki in vozniki

Visoka plača od ure in "overtime"

The Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKE
se potrebuje za
splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZAČETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
National Carbon Co., Inc.

Mali oglasi

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

NAPRODAJ

Na E. 160 St., blizu Grovewood Ave. — Hiša s 8 sobami za dve družini. Moderna hiša. Dobra prilika za slovensko ali hrvatsko družino. Cena $7300, takoj v gotovini $3500.

9 sob za 2 družini, 3 garaže, velika lota; na E. 102 St., severno od St. Clair Ave. Cena $7900.

7 sob za eno družino, vse moderno urejeno. Na E. 93 St., severno od St. Clair Ave. Cena $7300.

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave.

Dvoje stanovanj

se odda v najem; vsako obstoji iz 4 sob, ki so nanovo papirane in dekorirane. Klet in podstrešje. Vpraša se na 1123 E. 63 St.

Pošten moški

ki ima stalno delo in je dober plačnik, išče 3 opremljene ali neopremljene sobe pri slovenski ali hrvatski družini. Želi tudi garažo. Kdor ima za oddati, je prošen, da sporoči naslov v uradu "Enakopravnosti."

Želi se

kupiti licenco za liker. Kdor jo ima naprodaj, naj sporoči upravi tega lista.

HIŠE NAPRODAJ

Na Kewanee Ave. — 7 sob za eno družino. 2 garaži, lota 75x161; veliko sadnega drevja.
$6500

Na Shawnee Ave. — 7 sob za eno družino, garaža za 2 avta, velika lota.
$7850

Na Muskoka Ave. — Zidan bungalow s 4 sobami.
$8500

Za 2 družini — po 5 in 5 sob, garaža za 2 avta; v izbornem stanju znotraj in zunaj. Nenavadno dober nakup. Samo
$8000

Imam na seznamu veliko hiš za naprodaj. Če nameravate kupiti hišo, pokličite nas.

JOHN KNIFIC
740 E. 185 St.
nasproti Muskoka Ave.

Proda

ali v najem zaradi bolezni in starosti se odda dobroidočo mesno in grocerijsko trgovino — Wholesale & Retail. Prednost imajo Slovenci. Zelo dobra prilika za podjetnega človeka, ker tu obstoji klavnica in se kupuje od tukajšnje okolice živa živina za trgovino. Za pojasnila pišite na LINCOLN MARKET, c/o Frank Groser, Rock Springs, Wyo.

Hiša s 6 sobami

za eno družino, ena spalna soba spodaj, 2 garaže; na 22275 Beckford Ave., pri cerkvi sv. Kristine. Gotovine je treba $2,000. Cena je zmerna. V to hišo se lahko takoj selite.

L. Petrich
19001 Kildeer Ave. IV. 1874

HOEDL'S MUSIC HOUSE
7412 St. Clair Ave.
Hišni predmeti in godbeni inštrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni inštrument.
HEnderson 0139

Shaves and Shines Given to Invasion Yanks

Because few Chinese have any hair on their faces until they reach an advanced age, the shaving engaged in by American soldiers seems to be a most unusual operation. Here, Corp. Harvey H. Powell, a horseshoer with a veterinary company in China, but a barber on the side, exercises his tonsorial art on Pvt. Stanley C. Phillips of Dayton, Ohio, to the amusement of Chinese soldiers. Pfc. James P. Royle, Boston, Mass., wants to look neat during the invasion, so Italian youngster shines up his shoes. Italian youngsters soon found that they could earn good money with a shoe shining kit in almost any camp.